

[Svend Jørgensen.]

falsterske husmandskredse ret meget af de nye jordlove.

Dette er anledningen til, at jeg har spurgt den højtærede minister, om han nærmere vil begrunde den afgørelse, der er truffet i denne sag.

Landbrugsministeren (Bording): Som det ærede medlem hr. Svend Jørgensen gjorde opmærksom på, drejer spørgsmålet sig om en landbrugsejendom i Vaalse sogn på Falster.

Ejeren solgte i slutningen af forrige år ejendommen, og den blev, da staten havde forkøbsret til den, tilbudt statens jordlovsudvalg i henhold til bestemmelsen i statshusmandslovens § 8. Ejendommen havde over 35 000 kr.s grundværdi og falder derfor ind under denne bestemmelse. Købesummen var mellem sælger og køber aftalt til 155 000 kr. Ejendommens størrelse er godt 34 ha, hvoraf 10 tdr. land eng og tørvemose og resten ager. Ejendomsskylden er 72 000 kr. og grundværdien 46 200 kr. Der fulgte en mindre besætning med i handelen. Det lokale tremandsudvalg havde med henblik på udvidelse af tilgrænsende mindre ejendomme anbefalet, at jordlovsudvalget indtrådte i handelen, men det stedlige medlem af statens jordlovsudvalg var meget betænkelig ved at købe ejendommen, da han mente, at jordfonden ville lide tab ved salg af stamparcellen, idet bl. a. bygningerne er meget forfaldne — taget er således delvis blæst ned. For at imødekomme ønsket om tillægsjord søgte jordlovsudvalgets stedlige medlem imidlertid ved forhandling på stedet i forbindelse med handelen at fremkalde tilbud til staten om jord, der var egnet som tillægsjord. Det lykkedes herunder at fremskaffe tilbud fra køberens fader, hvis ejendom er således beliggende, at den kan afgive egnet jord til supplerings af et af de for små brug, som i forvejen kun har ca. 6 tdr. land med godt 4 skæpper hartkorn. Tilbudet lød på afståelse af ca. 4 tdr. land for en købesum af 9 000 kr. eller det tredobbelte af grundværdien, og tilbudet var betinget af, at staten frafaldt at benytte forkøbsretten til den tvangstilbudte ejendom. Statens jordlovsudvalg gav derefter afkald på at gøre forkøbsretten gældende. Spørgsmålet om køb af det tilbudte areal til tillægsjord er for tiden til overvejelse i jordlovsudvalget under hensyn dels til, at arealets nøjagtige størrelse endnu ikke er endeligt fastlagt, dels til den forlangte høje pris.

Det er den redegørelse, jeg har fået af statens jordlovsudvalg, og da loven er så-

ledes affattet, at når jordlovsudvalget afslår at træde ind i en handel, er afgørelsen endelig, kan jeg ikke udtale mere om det og heller ikke forandre det, der er sket.

Svend Jørgensen: Jeg takker den højtærede minister for det svar, jeg har fået. Det er ikke anderledes, end jeg havde ventet det, og jeg forstår, at den højtærede minister ikke kan svare anderledes i henhold til de oplysninger, der er indhentet. Men jeg vil gerne have lov til at gøre et par bemærkninger til dette svar.

Jeg vil sige straks, at efter min opfattelse — og den deles af mange andre på denne egn — var det i dette tilfælde aldeles oplagt, at staten burde have benyttet sin forkøbsret. Der var nemlig ikke noget som helst at sætte til for jordfonden, som det er blevet anført af det medlem af statens jordlovsudvalg, der formentlig har givet den højtærede minister oplysningerne. De to fremtrædende husmænd på egnen havde tilbudt at løse staten ud med hensyn til købesummen på de 155 000 kr.; staten ville ikke sætte een rød øre til på denne handel. I samme køb ville de 4 for små brug have fået den fornødne tillægsjord. Det var allesammen folk, som var højt kvalificerede. Første ansøger er en trofast slider, som flere gange har fået præmie for veldrevet husmandsbrug, men som ikke havde mere jord, end at han måtte gå på arbejde for andre; det kunne han være blevet fritaget for, hvis han havde fået de ansøgte 8 tdr. land jord. Nu nøjes man altså med at give ham 4 tdr. land, d. v. s. 3 tdr. land nu og 1 td. land senere.

Jeg forstår, at denne sag er afgjort, hvad ministeren jo også understregede. Der er ikke mere at gøre, den var faktisk afgjort i det øjeblik, statens jordlovsudvalgs medlem kom til Vaalse og afgav sin indstilling til ministeriet — telefonisk, så meget hastede det.

Men her rejser der sig så et andet spørgsmål: Er statens jordlovsudvalgs administration af denne lov, som danske husmænd havde ventet sig så meget af, uangribelig? Enhver kan vel se det uheldige, for ikke at sige uanstændige i, at statens repræsentant først kommer tilstede i allersidste øjeblik. Hvad er årsagen hertil? Kan statens jordlovsudvalg ikke magte dette arbejde? Er fristen for kort? Er der ikke tilstrækkeligt mange sagkyndige i det udvalg? Hvis noget af det er tilfældet, må loven laves om, fristerne forlænges eller arbejdet lægges ud til andre, f. eks. gennem decentralisering. En udvikling som denne vil i hvert fald det